

Izdanje #8

1/1/2017

Priče iz ličkog kraja

Ide Zima Lička duga.

Zavičajni Klub Stajnica

www.stajnica.com

Uredništvo

Faljen Isus i Marija!

Sretna Vam Nova 2017 Godina da bi Vam bila puno bolja nego ona stara ča je iza nas. Projde Božić, projde Nova Godina i Sveta Tri Kralja i sad ča bi kod nas rekli "Ajde jopet sve ispočetka". Ispod Kapele vodekara bome zazimilo onako pravo po domaći, sniga jima, drv jima, polic, slanine i pršuta nefali i moremo Vam reć da nam je lipo.

Nafeštali se, popili, pojili, zapivali i zasvirali i tako i dočekali Novu Godinu. Bilo nam je drago za vidit ljude ki su se vratili svojim kućama i familiji iz stranoga svita i da provededu Božić i Novu Godinu totekara uz svoje. Dočekali smo i Novu u Brinju u podne uz dobru muziku, jilo i pilo.

www.stajnica.com

Nadamo se da će nam ova Nova Godina donest puno zdravlja, sriće i pameti a nebi ni škodilo da i financiski se ča malo bolje popravi. Mi ćemo vodekara bit i dalje za Vas, pisat ćemo Vam o svemu i svačemu a i Vas sve naše Ličane širom svita, goste, pratioce, članove i ljubitelje Like pozivamo da nam se priključite i surađujete snami.

Oni ča nam se javljadu i divanidu da to ni Lički govor evo jos jednom da jim kažemo vako u Novoj Godini.

"Dragi ljudi vako se divani kod nas ispod Kapele i to je tako, i ča bi kod nas rekli dojdite nam u posjetu na rakiju i kafu da vidite nas lipi Podkapelski kraj i da čujete kako se divani po naši, a mi ćemo Vas teplo ugostit"

Lipo vas pozdravlja uredništvo Priča iz ličkog kraja i Sretna Vam i uspijesna Nova 2017 Godina.

Vaši ispod Velike i Male Kapele

Cure i Dičaci

Priče iz Ličkog kraja

Web časopis Ličkih priča i dogodovština žitelja ispod Velike i Male Kapele .

Uredništvo:

Ana Biškupić -Brinje
Branka Pavlović -Zagreb
Tom Perković (Štenta) -
Canada

Dizajn & Editing:

Tom Perković (Štenta)

Priče iz Ličkog kraja besplatno web izdanje izlazi jednom mjesečno.

Izvor fotografija www.stajnica.com, facebook, internet, privatna arhiva.

©All rights Reserved

U ovome broju.

Sadržaj:

Uvodni tekst.....	str. 3
Djevojko Brinjanko.....	str 4
Ispraćaj stare i doček Nove	str.5
Mandine pjesme.....	str.6
Licka Kuca	str.7
Brinje: Doček u podne.....	str.9
Preko Kapele nadoček.....	str.11
Tete Marice nuglić: Pametna kištrica !.....	str.21
Priča iz ličkog kraja: Stigla zima i snjegovibijeli.....	str.18
Zimske radosti.....	str.17
Nema bez Lickog meda.....	str.20
Teta Marice Nuglic: Pametna kistrica.....	str.21
Samson Naseg Doba.....	str.22
Bio sam župnik.....	str.24
Stric Mata.....	str.32
Foto miseca.....	str.34

Djevojko Brinjanko

*Puna radosti i ljepote
rođena si
poput cvijeća na Gradini,
sanjala si o ljubavi...*

*Blagi vjetar sa Škamnice
milovao je tvoje ljepo lice*

*Ljubila si dane, noći.
otišla si, nisi znala
da ću opet k tebi doći.*

*Djevojko Brinjanko
rođena pod planinom Kapelom
zašto si otišla,
otrgla cvijet sa srca moga?*

*O djevojko, Brinjanko
udahni život gradu svom,
jer stara kula znade sad,
kakva je bol u srcu mom*

*O djevojko Brinjanko
rascvjetaj opet polje to
vrati se, volim te
pokloni meni osmijeh svoj.*

Ivan Lokmer

Priča iz ličkog kraja

Ispraćaj stare i doček Nove

Eh, ma gljedam taj sav narod leti a ni sam nezna kud bi i ča bi za te dočeke samo da bi se poslikali i pokazali svitu kako su spizdili, s oproštenjem, rpu novac da bi se poslikali negdi u svitu. Je pa nu recite da ni tako? Znete kadi je najlipše i najjeftinije i najugodnije dočekat Novu? E pa kod kuće, nu! Med svojim narodom! Mislimo doslovno KOD KUĆE, preko Kapele, u svojoj Liki.

Tako sam vam ja lipo skupa s još par ljudi zvr zvr mobiteli, mali dogovor i nema ča, krenuli! Ma reko gremo i kaj dan ranije da se malo naužimo svežega zraka i te miline i maknemo iz smrdljivog smoga grada.

Nema potrebe reć da je taj doček Nove ili bolje reć ispraćaj stare trajal 3 dana i noći, ali rodo moj kej da je trajalo par sati. Odletilo dok si rekal Walter Wolf (ako se sicate to je onaj munjenac ca se njegovi cigari pusidu)! Pojdi k vom, pojdi k nom, malo taj dragi narod obajdeš i eto ti tog „sudnjeg sata“ taj čas. E bome smo lipo dočekali Novu! Uz pismu, petarde, vatromet, a frnul je i koji rafal iz dedove lovačke puške... Ma milina, ča reć nego milina! Ako cela godina bude takova bit će lipo i veselo. Tako smo naravno i sam dan Nove slično proveli, pa neka se ostvari ona ,,

Kako provedeš Novu tako ćeš celu godinu!“

Živili, dragi narode!

Mi smo staru ispratili i novu dočekali u podkapelskom kraju u kući trenutno najbogatije obitelji, obitelji čije bogatstvo čini četvero djece.

Kadi god da ste je dočekali, neka vam bude sretna!

Priča iz ličkog kraja

Mandine pjesme

Manda Šikić Matanović, rođ. 26. listopada 1947. godine u Smiljanskom Polju nedaleko Gospića gdje je završila osnovnu školu, gimnaziju i na Pedagoškoj akademiji hrvatski jezik. Za poetsko stvaralaštvo dobila je priznanje Međunarodnog instituta za književnost. „Nježna svitanja“ njezina su prva zbirka i upravo iz nje u nastavku donosimo nekoliko prekrasnih pjesama...

ZIMA

Svud bjelina, svud snježne iskre.
Zima nam svoje pružila ruke.
Ko tkalja kad razastre platno bijelo,
Zagrlila ona polje, šume, selo,
A ja izlazim u jutro snježno.
Prtim kroz pršić bijeli,
A snješčić lagano sipi,
To zima darove dijeli.

Ljepotu ona svoju ima
I kad te hladnom miluje rukom.
Jutrom kad sve spava,
Ona zbori tišinom, mukom.

ZOV DJETINJSTVA

Otvoriše se vrata jutra
I pijetao najavi buđenje.
Zaškripi snijeg pod opancima.
Zacvilište stajska vrata
I topao zrak sunu u jutro zimsko.

Zamirisa sijeno i toplo mlijeko.
Toplina me preplavi.
K'o miris pokošenih trava.
Komadić djetinjstva u bijeloj zimi.
Toplinom mirisnom diše.

NA PRAGU GRADA MOGA

Evo me tu na mostu.
Na pragu grada moga
Dolje pjevuši Lika
Noseći život u sebi,
Velebit s druge strane
U moru se slika.

Preda mnom cesta bijela,
Grad u daljini,

Nada mnom
nebo modro

I cvrkut lastavica
U visu.

Ja stojim tu na
mostu
Ganuta od sreće,
Tek zvuk me
nekog
Automobila
prene.

I pogledom
zagrlim
Mirisna polja
I zvonik crkve u
daljini
U bogatstvu
duše moje
Sve dio je ovo
mene!

ULIČNI SVIRAČ

U blagdansko hladno veče
Dok rijeka ljudi gradom teče,
On stoji s gitarom u ruci
I svira, svira čekajući
Da nekoga dirnu gitare zvuci.

A onda jedno blago lice
Osmijeh mu podari
I k njemu priđe.
I nasmiješi sesvirač na uglu,
A tračak sreće na lice mu siđe.

I vinuše se zvuci s njegove gitare
Dok je svečan grad i žut,
Radost na licima prolaznika sja,
A k njemu navrati tek pokoji put.

Je li sudba tako htjela
Il ga bacio vjetar života?
U nepovrat godine odlaze
I mladost i ljepota.

Iz starog albuma

Karalej nim vod st.

Iz starog albuma

Brinje: Doček u podne

Peta godina za redom dočeka Nove godine koju je organizirala Turistička zajednica Općine Brinje na brinjskom trgu, na čelu s dir. Mirom Špehar uz pomoć Planinarskog društva „Škamnica“ opravdala je sva očekivanja jer se dočeku Nove 2017. točno u podne 31.12. odazivao veliki broj stanovnika Općine Brinje, ali i ljudi iz svih dijelova Hrvatske, pa i iz inozemstva.

Podizanjem čaša točno u podne i sa zdravicom novoj godini, načelnik Općine Brinje Zlatko Fumić građanima je zaželio puno zdravlja, sreće i poslovnih uspjeha. Bila je to prigoda da se na sebi svojstven način Brinjaci i svi ostali razvesele uz Duo „Optimus“ iz Karlovca te da besplatnim kuhanim vinom i kuhanim kobasicama upotpune radost i veselje.

<http://www.brinje.hr/home.asp?idnovosti=549&action=novosti&id=0&glavni=0#>

Iz starog albuma

Pripremio: Branislav Martinović

Preko Kapele na doček

Preko Kapele po'šo
U Stajnicu do'šo.

Novu dočekao,
S Ličanima zapjevao.

Boga mi lijepo bilo,
Jelo se i pilo.

Veselje i radost
Djelili su starost i mladost

Razlike u godinama nema
Kada se veseli i pjeva

Dogodine živi i zdravi bili
Pa sve ponovili!

Iz starog albuma

Priča iz ličkog kraja

LIPICE

nedaleko Brinja-bogatstvo znanja i vještina i stara kuća (1929.) u kojoj se sve to prezentiralo.

Priča iz ličkog kraja

Brinje školska priredba.

Uz brojne dječje recitacije, igrokaze i pjesme nastupali su i mali folkloraši Osnovne škole.

Priča iz ličkog kraja

Priča iz ličkog kraja

Priča iz ličkog kraja

**Od svih sprava za
zimske radosti
još uvijek mi je
vrića sa slamom
najdraža..**

Priča iz ličkog kraja

Iz starog albuma

NEMA BEZ LIČKOG MEDA!

Pripremila: Ana Biškupić

Umirovljeni policajac iz Senja već par godina bavi se pčelarstvom i radi medljikovac, livadni med i medicu. Pčele su u paši na najboljim livadama u Stajnici i Brinju. Med je osvajač brojnim priznanja i medalja!

Tete Marice "nuglič"

Pametna kištrica !

Da znate ča mi se desilo to jedan dan. Došal onaj moj vrtoglavac nuk iz Zagreba i sel zad stol pitam ga ja očes ča pojist, a on samo gljeda u nikakovu kištricu i sa palcem gori doli . Pitam ga ja ča to delas? kaže da jima najpametniji telefon kad ga pitaš on ti odma kaže sve, reko pa ča munjenis po tome nu uzmi i poji ? Kaže on meni da gljeda i od jutra ide na Dijetu, bome sam mu lipo nato odgovorila !

Vaša teta Marica

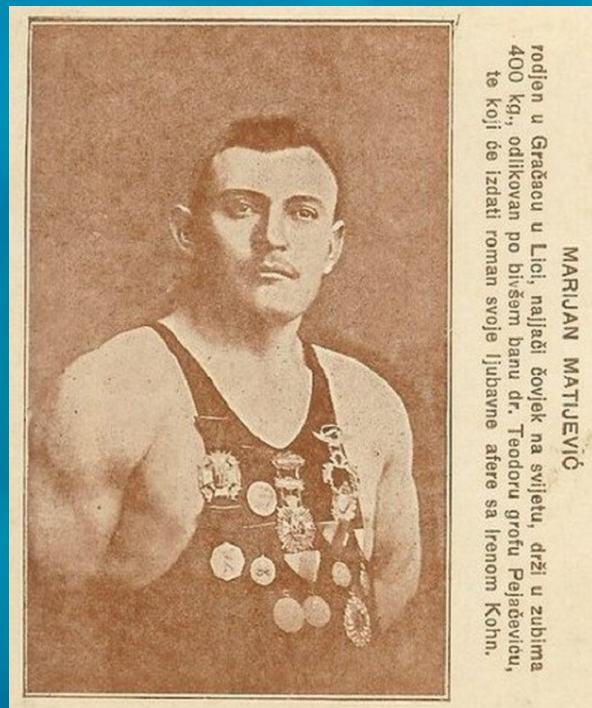

Priča iz ličkog kraja

Samson našeg doba

Na današnji dan prije 139 godina u selu Duboki Dol na području Gračaca rođen je Marijan Matijević. Čovjek nadljudske snage koji je ime Like pronio cijelim svijetom u Lici nema ni spomenika ni ulice. Hoće li mu se Lika i Ličani odužiti za to što je godinama, tijekom svoje snagatorske karijere promovirao Liku. U turističkom smislu to bi se također dalo iskoristiti. No pitanje je znaju li to iskoristiti oni koji bi trebali, i je li njima uopće bitno što je u ovom kutku svijeta rođen najjači čovjek na svijetu

GOSPIĆ- Junak iz Like, Lički Samson, Čovjek medvjed i Herkul zlatnog srca, samo su neki od nadimaka znamenitog Marijana Matijevića. Rođen je u selu Duboki dol, na današnji dan, 10.siječnja 1878. godine. Živio je u selu Grab, oženivši se Irenom Kohn iz Orašja, preselio se u Županju. Imali su šestero djece. Bio je čovjek nadljudske snage koju je pokazivao na raznim natjecanjima diljem svijeta. Imao je u životu oko 2.000 borbi, nikada nije izgubio, dobio je brojna odličja. Posebno se ističe orden velike turske zvijezde kojeg je od posljednjeg turskog cara Abdula Hamida Drugog dobio za osvojeno prvenstvo svijeta u hrvanju i drugim teškoatletskim igrama 1904. godine. Muzeju Like Gospić ovo odličje je prije četiri godine darovao Idriz efendija Bešić, imam Medžlisa islamske zajednice u Gunji. On je

rođen u Gračacu u Lici, najjači čovjek na svijetu, drži u zubima 400 kg, odlikovan po bivšem banu dr. Teodoru grofu Pejačeviću, te koji će izdati roman svoje ljubavne afere sa Irenom Kohn.

MARIJAN MATIJEVIĆ

tada prepoznao da to odličje treba vratiti onome kome pripada – Ličanima, pa je zvijezda dio stalnog postava gospićkog Muzeja. Matijevića su teške životne prilike odvele iz Like u ranim godinama života, trbuhom za kruhom kao brojni Ličani došao je u Slavoniju. Kao profesionalni hrvač i atlet putovao je svijetom i nastupao na priredbama koje su bile demonstracija njegove snage. Putovao je svijetom natječući se u hrvanju i dizanju tereta, ali i lomljenju lonaca, natezanju sa zapregama. Zakucavao je čavle golim rukama u debele daske, dizao bačve od pedeset litara zubima, držao je ruke tako čvrsto skupljene da ih ni par konja nije mogao rastaviti. Porazio je najpoznatije hrvače svoga doba: Zavattu, Nikolova, Tiberija, Webera... Lički Herkul snagu je demonstri-

Priča iz ličkog kraja

rao i savijanjem debele željezne šipke, razbijanjem kamena od 150 kilograma na prsima. Iako je nastupao u brojnim zemljama Europe, Americi, Turskoj i Kini, **svugdje je isticao da je rođen pod silnim Velebitom.** Tako je Matijević promovirao Liku i snažni hrvatski i lički identitet. Bio je izraziti domoljub, voditelj predstave u SAD-u jednom ga je najavio kao „**najjačeg Austrijanca**“, jer je tada Hrvatska bila u sastavu Austrougarske. Matijević je rekao: **Poštovana gospodo, nisam ja Austrijanac, ja sam Hrvat, rođen u kršnoj i ponosnoj Lici, u podnožju Velebita, tamo di se rđa sije, a niču junaci.**

Osim u snazi, on je bio rekorder i u jelu. Tako je za ručak mogao pojesti četiri kilograma telećeg mesa, a kada bi se dobro iscrpio, stradalo bi cijelo janje. Po snazi, ali i po dobroti, nitko mu nije bio ravan. Novac mu nije mnogo značio, cijeli život darivao ga je stradalnicima, organizacijama Crvenog križa, domovima invalida i ratne siročadi, bolesnima i nemoćnima. Kada se Županja elektrificirala, donirao je za struju, a sam je imao petrolejku do kraja života. Ali i Herkul je imao »slabu točku«, umro je od upale pluća, jer se nakon nastupa, mokar i znojan, nije presvukao

Iz svega ovoga jasno je da je, spominjući svoje porijeklo, Lici dao puno. No pitanje je što je Lika dala njemu. Iako danas administrativno njegovo rodno mjesto nije u Ličko-senjskoj, već u Zadarskoj županiji, Gračac se uvijek smatrao dijelom Like, gravitirao prema Lici prije ovakvog ustrojstva Hrvatske. Na kraju krajeva i iz Matijevićevog izražavanja Ličanom jasno je da je to Lika. No Lika se njemu nije odužila. Prije nekoliko godina Ličanin porijeklom, Riječanin životom, Ivan Došen pokrenuo je inicijativu za postavljanje spomenika

Marijanu Matijeviću u Gospiću. Došao je i do lokalne vlasti, no na tome je sve i ostalo.

Nadamo se da će se konačno i ovoga znamenitog Ličanina više štovati, pogotovo zato što su brojni oni koji kažu da je iza Tesle upravo Matijević najpoznatiji Ličanin u svijetu.

<http://www.lika-express.hr/drustvo/samson-naseg-doba>

Priča iz ličkog kraja

'Bio sam župnik, a onda sam se u školi zaljubio u učiteljicu i s njom dobio sina. Nitko mi nije htio dati posao pa sam postao stočar u Lici'

Izvor: Mario Pušić, Jutarnji list, 09.01.2017.

- Stado treba ljubiti i za njega se žrtvovati. Ako dođe vuk, moram stati ispred njega i obraniti ga, jer bez stada ni meni nema života. Kakvo će ono biti, ovisi samo o pastiru - pokušava **Bariša Dejanović** pojasniti da i nema prevelike razlike između svećeničkog posla, kojim se bavio do prije desetak godina, i farmerskog, kojim se bavi danas. Ne ide mu lako, jer se mora nadglasavati s bučnim motorom

VW-ova kombija, koji gotovo cvili dok nas stiješnjene u njegovoj kabini, smrznutim putem koji mu je bura već skoro otela i predala zasnježenoj planini, vozi prema Visuću. Tu, na 901. metru uspona na ličku Plješivicu, čekaju nas Josip zvan Čole i Franjo - Gringo, četvrti, odnosno deveti Barišin brat koji se gore brinu o dvjesto krava, ličkih buša i nešto boškarina. Njihov OPG formalno glasi na Barišu, jer na nekoga mora, no sva su trojica tamo jednako vrijedna. Na kraju, u farmerski posao krenuli su zajednički - bez ijednog kvadrata pašnjaka i bez ijednog stroja. Ovoj lijepoj priči prethodila je još jedna takva, ona o svećeničkom životu Bariše Dejanovića.

PROŠLI ŽIVOT

Put od Gospića nije dug, ali stari kombi i snježni dan dat će Bariši sasvim dovoljno vremena da se vrati u svoj prošli život. Kada se pozdravljao sa svojim biskupom Milom Bogovićem, dogovorili su da nijedan od njih u budućnosti ne govori o Barišinu dijelu života koji je toga trena upravo bio završio. Bariša od toga neće odustati ni danas, što nevoljko prihvaćamo. Rođen je u Velikom Skočaju, selu koje se nalazi s bosanske strane brda u koje se penjemo, administrativno pripada Bihaću, ali slunjskom dekanatu i gospićkoj biskupiji, u kojoj će kasnije Bariša službovati.

- Bio sam najmlađi od jedanaestero braće i sestara, a kada sam odlučio da ću postati svećenik, išao sam u šesti razred. Iz dva razloga, ljubavi prema Bogu i narodu. Upisao sam Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju u Zadru i nakon toga pet mjeseci plakao. Teško mu je pala odvojenost od mnogobrojne obitelji, u tom periodu od tuge nisam mogao ni učiti. No, to me samo očvrstnulo. Završio sam gimnaziju, pa školovanje nastavio u Rijeci, upisao sam teologiju na Filozofsko-teološkom fakultetu. Prva služba mi je bila u Lovranu, tamo sam bio đakon, pa sam onda postao kapelan u Gospiću - otkriva bivši svećenik Bariša.

DESET GODINA ŽUPNIK

Sljedećih deset godina službovat će kao župnik u Bilaju, Ribniku, Trnovcu, Ličkom Novom, Brušanima i Josipdolu. Nadbiskupu Mili Bogovcu bio je ceremonijar te predstojnik Odbora za

Priča iz ličkog kraja

pastoral Roma u biskupiji. Radio je ono što je posao svakog dušobrižnika, a uz to predavao vjeronauk u tri škole i obnavljao četiri župne crkve uništene u ratu. U tom periodu dogodila mu se prometna nesreća koja ga je natjerala na preispitivanje.

- Stao sam nekoj ženi na pješačkom prijelazu i u stražnji dio mog vozila me udarilo drugo. Nije to bio jak udarac, ali sam valjda bio u nezgodnom položaju pa sam ozlijedio kralježnicu. Kraće vrijeme ostao sam paraliziran. Ležao sam u krevetu i razmišljao - zar ću ovako završiti? Srećom, sve se povratilo, izbjegao sam operaciju, ali sam se zapitao: jesam li se za to spremao cijeli život? Nekako sam tada poželio da ne ostarim sam - prisjeća se Bariša.

Nekoliko godina kasnije znao je da neće. Fatalni susret dogodio se u zbornici Strukovne škole u Gospiću. On je predavao vjeronauk, a **Ivanka** hrvatski jezik i književnost.

- Kako se dogodilo? Heh, pa nema tu čarobnog štapića. Jednostavno se dogodilo. I dobili smo sina - kaže vedri Bariša.

Odluka da napusti svećenstvo bila je, priznaje, teška, ali drukčija nije mogla biti jer, kaže, nije želio nikome lagati, pa je odlučio reći i ocu biskupu da je postao "djed". Taj susret je bio, dodaje, poput oca i sina.

- Dobio sam sina. Ja ne želim nikoga lagati - baš tako sam mu rekao. Njemu je bilo žao, jer me zavolio. I meni je bilo, ali drugog načina nije bilo - kaže Bariša.

Tome je prošlo desetljeće, nakon **Roka** rodio se i **Luka**. Bariša i Ivanka vjenčali su se svjetovno, crkveno će kada Vatikan razriješi Barišu. Do tada je i dalje formalno svećenik, ali bez službe.

Stado o kojem se Bariša sada mora brinuti bitno se smanjilo, ali se jednako toliko povećala njegova odgovornost. Osim toga, ostao je bez prihoda.

- Kucao sam na mnoga vrata, jer sam od mnogih imao obećanja za posao, no nitko ih nije ostvario. Možda se moglo naći u struci za koju sam bio školovan, da radim u nastavi, socijali, domovima umirovljenika. Ne želim prozivati ni osuđivati nikoga, u njihovoj koži ja bih možda bio i gori - zaključuje.

Shvatio je da bi dobra ideja bila proizvodnja hrane, jer će ljudi uvijek morati jesti, a kako je u Lici najviše napuštenih pašnjaka, pomislio je da stočarstvo ne bi bila loša stvar. Ovčarstvo i kozarstvo je eliminirao, jer ga ima previše, pa je došao do govedarstva. Sa stranim pasminama ne bi opstao, pa se odlučio za autohtonu bušu, poludivlje govedo, ali izvorno i zaštićeno, dobro procjenjujući da će imati više poticajnih sredstava, što iz državne, što iz europske blagajne.

Pozvao je **Ćolu** i **Gringa**, imali su toliko da svaki kupi dvije krave. I ništa više.

NIKOME NISMO DUŽNI

- Nismo htjeli na Krbavsko polje, dolje su uvijek neki ratovi oko zemlje, pa smo u zakup uzeli lošije pašnjake u planini, što od države, što od lokalnog stanovništva. Svako žensko tele smo ostavljali, a novac od muškog koje bismo prodali investirali bismo opet u žensku telad. I tako je stado raslo. Godinama nismo prodali nijedno grlo, sada to već možemo, uglavnom su kupci iz Hrvatske, bogatiji ljudi kojima nije bitna cijena, dolaze mesari i prekupci, ali otvorena nam je cijela Europa i Azija. Najvažnije je da nikome nismo dužni, pogotovo državi. Caru carevo, Bogu Božje - priča Bariša.

Metar po metar dolazimo do zidanog jednosobnog kućerka koji su braća sama podigla usred ničega. Uokolo su strojevi i nadstrešnice pod kojima čuvaju sijeno, ali se zbog velike mećave i burnih nanosa tek naziru. **Josip** sjedi kraj šparheta, a **Franjo** na otomanu kraj prozora promatra pahulje koje padaju iz svih smjerova, skrivajući mu pogled prema teladi koja se hrani sijenom koje im je upravo ostavio. Na zidu je podsjetnik na obveze, ali samo one na godišnjoj razini,

Priča iz ličkog kraja

dnevne su odavno rutina. Uredili su sobičak od odbačenih dijelova namještaja, no njima je dobro. Razvukli su čak i instalacije za struju, ako im ikad netko pusti električnu energiju. Za vodu nisu, jer joj se i ne nadaju.

Dobro smo došli Franji i Josipu da im poremetimo dnevnu rutinu. Kombi kakvim smo došli, oni su maloprije izvukli iz nanosa traktorom, pa obavještavaju brata o tome.

- Od poljoprivrede se može živjeti, ali se mora raditi. No, muči nas to što nema struje ni vode, a loši su putovi. Teško je kad znaš da možeš, imaš ideju, a nemaš mogućnosti da sve to realiziraš - zaključuju.

Nisu im ovo jedini problemi. Jedno manje stado prije nekoliko godina poklali su im vukovi, a ne smiju im nauditi, jer su strogo zaštićeni.

- Prošle godine desetak grla su zaklali, prije nekoliko dana jedno su skroz pojeli. Dođe ih 30-ak u čoporu. Ti njihovi glasovi, to nije ni zavijanje ni lajanje, već neko cviljenje, onako jezovito. Ja sam se već navikao, nije me strah, no neki koji su nam ovdje došli i to čuli prvi put od stresa i straha su počeli povraćati - priča Josip Dejanović.

- Psi su nam bili zatvoreni, imamo takav dogovor s lovcima, kad im dolaze Talijani u lov, onda zatvaramo pse, a to je odmah prilika za vukove. I što ćeš, pojedu ga toliko da ni markicu ne možeš naći, pa ne dobiješ ni odštetu, a kada je dobiješ, onda to za steonu kravu bude 3500 kuna, četiri puta manje od tržišne cijene. No, kad se vuk jednom nameći, dolazi sustavno - kažu braća.

TURSKI KARABAŠI

Da nema pasa, koji se ne boji ući u boj sa zvijerima, štete bi bile puno veće.

- Imamo ih osam, sedam su turski karabaši, najbolji i najhrabriji ovčari koje smo ikada imali, nabavili smo ih iz Turske kao štence. No, imamo i jednog mješanca šarplaninca, zovemo ga Stari. Uz njega su učili - priča Josip. Za goveda koja čuvaju njihovi ljubimci dali bi život, neće napasti čovjeka, ali će ga na vrijeme uvjerljivo upozoriti kada prijeđe liniju koju su sami zacrtali.

Josip živi na Udbini, Franjo u Donjem Lapcu, Bariša u Gospiću. Sva trojica se izmjenjuju na Visuću. Ima dana kad ih okuje snijeg, pa i po tjedan dana ne mogu natrag obiteljima, a bilo je slučajeva da su se do svojih životinja probijali uz pomoć HGSS-a. No, nikada nisu požalili što su se upustili u ovu životnu avanturu. Planova je također dosta. Žele posao uzgoja stoke proširiti i na turizam, pa sagraditi turistički objekt u kojem bi i gosti mogli uživati u životu s prirodom, ovako kako to rade oni i njihove životinje. Iako imaju nadstrešnice, one su radije na otvorenom. Iz prirode uzimaju sve što im treba, braća pomažu sijenom zimi, a ljeti, kada presuše lokve, raznose im vodu. Stroga pravila eko-proizvodnje, čak i da žele, gotovo da ne bi mogli kršiti zbog surovih uvjeta u kojima su odlučili podizati stado. Više se brinu o životinjama nego o sebi. Njima su postavili solarne panele i proizvode struju za električne pastire, a sebi su ostavili smo jedan akumulator na koji su spojili LED žarulju, toliko da vučje zavijanje u hladnim noćima bude malo manje sablasno. Inače, uvjeravaju nas, ljeti je gore raj na zemlji. Nemamo ga vremena zamišljati, bura nas tjera, a domaćini savjetuju da je bolje krenuti na vrijeme ako ne mislimo noćiti s njima na planini, jer zapusi učas mogu izbrisati krivudavi put.

Priča iz ličkog kraja

Onako ispod Kapele

Velidu da kod nas ispod Kapele bas nikako nevole Deda Mraza

A glejte prvo zato jer odma vide da je to onaj ca dela u pošti i da mu je brada zaljepljena selotejpom, a drugo jer uvijek dobiju nikakove pizdarije koje im se ne sviđaju i tako svake godine. Onda jopet, nikako im ni jasno ki je Ded Mraz a ki Sveti Nikola, jer pa skoro isto izgledaju, poklanjaju iste pizdarije samo nešto drugačije divanidu, i isto odma prepoznaju da to ni Sveti Nikola nego onaj ca dela u pošti. Jedino još uspiju namagarcit najmlađe, al i oni odma vide da to nikako nemore biti ni ded mraz ni sveti nikola, al dica još nisu bila u pošti pa ne znaju da je to onaj ca dela upošti. Ono ca najviše naljuti svakog ličanina ispod Kapele je ca je taj ded mraz ili nikola zaljepljen na svakoj drugoj boci gaziranih sokova, a zna se da nasi domaci ličani nikako ne vole gazirane sokove, a obično među poklonima dobiju i bočicu kadi je zaljepljen taj, nako reklo bi se prilično pijan ded mraz.

Ponekad ded mraz bude i učitelj, i onda jadona djeca i nesmiju da ga pošalju u k...c jer će dobiti kakav ukor, il biti izbačena iz škole, i još se pitaju ca dica bas vodekara ispod Kapele ne vole školu?!

Ako je slučajno onaj izpošte jako pijan onda njegova žena bude ded mraz, tako da imamo i deda mraza travestita ispod Kapele.

Pa sad mi vas pitamo je tako il ni?

Domaći recepti tete Kate

Rožice kadiste ?

Je Bog daj, je vam zima? Lejte kod nas ispod Kapele bome je, pala snižurina i zazimilo. Sićam se kad su nekad davno bile oštre zime bome nisi mogal ić u Kapelu ako se ni dobro pojilo. Velidu da je nasa Lička rana najbolja i najzdravija, totekara bome nima zima kad se čovik dobro naji polic i slanine, zelja i mesa i suvi rebar. A nasa cura iz Brinja se potrudio da Vam i ostavi domaći recept, nemojte mislit da je recept za pateku u Brinju, kad se voga najite bome bit ćete jaki i zdravi i neće Vam trebat ni popa ni doktura ni pateke u Brinju.

Vaša Teta Kate

U va zimska vrimeana a poslje blagdanov najbolje je skuvat nesto ca okripljuje i dusu i telo. Najbolje se uvatit zelja i mesa. Za to jilo recept ide vako: Iz bačve zelja se uzme rezano zelje a more i glavica pa se opere i izreže. Iz dima se uzme meso i to slanina a najbolja je slanina od vilice ili vratina i pečenjica. Sve se metne u veliki lonac, zelje pa meso pa opet se sa zeljem pokrije odozgor. Kad se sve posloži, metne se kuvat i podljiva se da ne ostane bez vode. More se metnut papra u zrnju, lovorovog lista ki voli i malo soli al netreba puno jer je meso već slano. Tako se sve skupa kuva dok se meso ne skuva. Uz vo jilo najbolje prija krompir pod korom ili domaći kruč.

Dobar tek!

Ja sam momak,
rodom iz Like
Lip sam kej sa slike
U me svaka cura gljeda
I pita se iz kojeg sam sela
Selo mi je Stajnica,
A kuća brda i doline
okružena njime.

B.M.

priče iz ličkog kraja

Priča iz ličkog kraja

**Za Ličane nema zime
ko ni za Eskime**

**Slušajte upozorenja
za zimsku opremu!!!**

Op čuške, čuške, čuške
legla mala potrbuske,
legla mala pa se valja
ne može da spava!

priče iz ličkog kraja

Da su u mladosti naše bake
oblačile hlače zvali bi ih "mušakacine",
A danas kad žene obuku suknju
zovu ih "namiguše"!

priče iz ličkog kraja

Priča iz ličkog kraja

Stric Mata

Je lej i kod nas je Velika i Mala Kapela puna šume izgleda da ni nas neće zaobić ovaj zakon, Mare ča ti kažeš nato a?

društvo s ograničenom odgovornošću

10000 Zagreb, Ljudevita Farkaša Vukotića 7

Uprava: mr sc. Ivan Pavelić – predsjednik mr sc. Marija Vekić – član, Ivan Ištók, dipl. ing. šum. – član • Trgovački sud u Zagrebu (MBS 089251008) • MB 3631133 • OIB 69693144506 • Zbirni račun broj 2340003-1100100360 kod Privredne banke Zagreb • IBAN HR46 2340 0091 1001 0036 0 • SWIFT PBZGHR2X • Temeljni kapital: 1 171 670 000,00 kn uplaćen u cijelosti • Telefon 014804111 • Telefax 014804101 • pp 148 10002 Zagreb • web: <http://www.hrsume.hr> • e-mail: direkcija@hrsume.hr

CJENIK UNUTARŠUMSKIH AKTIVNOSTI

Hodanje šumom - 40 kn

Hodanje šumom + disanje - 80 kn

Masturbiranje u hladovini bukve promjera većeg od 50 cm - 120 kn

Mala nužda - 20 kn

Velika nužda + 8 listova hrasta lužnjaka za brisanje guzice - 60 kn

Velika nužda + borova grana za brisanje guzice - 45 kn

(Ukoliko se poserete u najlonsku vrećicu i sadržaj odnesete kući - GRATIS)

Vidjeti medvjeda u živo - 200 kn

Učlaniti se sa medvjedom u SDP - GRATIS

Pogladiti paprat - 35 kn

Pomirisati cvijet - 10 kn

Stati na cvijet - 15 kn

Stati na cvijet pa ga onda pomirisati - 25 kn

Piti vodu iz potoka - 4 kn/gutljaj

Gledati u jelena - 110 kn

Pričati sa jelenom - 140 kn

Pričati sa jelenom preko mobitela - 200 kn

Rugati se vepru da ima velike kljove - 75 kn

Konzumirati buniku i trčati gologuz kroz koprivu - 99 kn

Učlaniti dabra u HDZ bez lugarevog znanja - 450 kn

Učlaniti lugara u HDZ bez dabrovog znanja - 250 kn

Orijentirati se po mahovini - 8 kn

Dezorijentirati se po mahovini - 10 kn

Priča iz ličkog kraja

Ki more lipo pojist?

MI!

Ki more još lipše popit?

MI!

Ma ki more sve?

MI!

A ki to mi?

PA LIČANI!

priče iz ličkog kraja

Fotografija miseca

Nekada davno 1915 godine ovako je izgledalo Brinje
hvala Dragutinu Perkovicu za fotografiju.

Iz starog albuma

Juraj i Marko Tominac - slikano kod crkve Svete Marije Mandalene u Stajnici

Marija Vučetić, Jura Tominac i Dragica Tominac - slikano kod crkve Svetog Jurja u Jezerani

Marija i Dragica Tominac - slikano u crkvi Svetog Nikole u Stajnici prilikom darovanja slike crkvi

Iz starog albuma

Stoje s lijeva na desno: Mile Smolčić, Dragica Tominac, Josip Perković, Petar Mesić, Josip Vuković
Čuče s lijeva na desno: Filip Perković, Stipe Vidaković, Katica Tominac, Jelka Tominac, Marica Tominac, Stjepan Tominac, Anka Tominac, Mande Tominac, Ivan Perković - Moro

Slikano u Tominčevoj dragi

